

BLOG PERSONAL

De Jaume PATUEL i PUIG

Pedapsicogog i psicoanalista

<http://lacomunidad.elpais.com/jaumepatuel>

jpatuel@copc.cat

LA INTERIORITAT

La interioritat més que definir-la com un concepte és una vivència. Hom l'experimenta i en tant que es fa experiència, s'aprèn a reconèixer-la. Si només s'intel.lectualitza o ens quedem amb la noció, aleshores s'acaba reduint-la a una qüestió purament teòrica. És curiós notar que quan volem explicar què és la interioritat la nostra mà se'n va espontàniament vers el cor, vers els pulmons, cap a l'interior del cos. El que hi ha en el nostre interior corporal. En altres ocasions també es posa en joc les dues mans. La interioritat és quelcom que es vol abraçar, que es vol expressar o senyalar on és, però resulta que en el fons l'explicació funciona a l'inrevés: la interioritat ens té a nosaltres. Nosaltres som en ella. Ens engloba. Ens globalitza.

Per això, la interioritat ens poseeix i, per tant, no es troba a les coordenades espai i temps. És més enllà d'elles mateixes. La localització en l'espai i el temps tal com ho entenem és un constructe de la nostra ment. Ens cal per a moure'ns aquí; és el nostre mapa. Però no és el nostre territori. És a dir, la interioritat no és espai ni és temps. Senzillament, És. És un viure silenciosament la nostra qualitat humana més profunda. El nostre embolcall que ens fa sentir U amb Tot. Els ulls oberts en plena Natura en un dia de sol irradiant o davant la immensitat de les aigües del mar. És alçada i fondària i per arribar-hi hi ha molt de camins Cap camí és exclusiu, doncs, vivim la nostra interioritat i en som conscients mentre respirem l'aire que manté viu el nostre cos. Aire que quan més sa sigui millor ja que més saludable serà la nostra interioritat. És més, la interioritat no acaba amb la mort, al contrari, s'expandeix. Quan deixem de respirar, hi serem per sempre. Identificats. Una sola i única Consciència de Totalitat.

Començo el meu article reflexiu directament així perquè anem a entrar en el que per alguns són les vacances, temps de reposar, de descans. Per a altres, mesos de dur treball. I per a altres, malauradament, temps de regressar o retorna a llur pàtria natal degut a aquesta crisi, que la Ignorància (en majúscula) d'alguns se centra o manifesta solament a nivell econòmic. No és una visió reductora, sinó reduccionista. És cert, però no ho és tot. La qüestió econòmica-financera és tan sols una part. El xec Tomás Sedlacek, de trenta-cinc anys, ha escrit un llibre *Economics of Good and Evil: The Quest for Economic Meaning from Gilgamesh to Wall Street*, que un amic meu m'ha recomanat. El pensament que expressa i defensa Sedlacek en el seu llibre consisteix en què l'economia és com un iceberg del qual només veiem una petit part. La resta oculta sota el mar, està constituïda bàsicament per criteris teològics, filosòfics, sociològics, politològics i d'altres. Ho mostra a través de moltes cites de la Bíblia, de Sant Agustí, Sant Tomàs i molt d'altres. L'autor és catedràtic d'economia, assessor de varis governs i, a més, un conferenciant molt sol·licitat a Davos. Dóna molt a pensar i confirma el que

tantes vegades es va dient, però no s'escolta ja que sempre resulta un predicar en el desert quan ens referim a la crisi que no toca la butxaca.

No obstant, parlem d'una crisi que en el fons és l'indicador d'un canvi de Consciència en el Planeta. Un indicador de que el nostre hàbitat perilla. Cal un canvi en el nostre cos, en la nostra casa que ha estat desaturada o mal nodrida. Una transformació en la nostra psique, intoxicada per escales negatives de contravalors. El nostre món intern ha d'anar transformant-se per poder ser conscient del nostre calat i alçada de mires.

Certament no tothom ho veu així a l'àmbit intel·lectual occidental. Una de les tendències actuals per a negar o dificultar la comprensió fonda de la realitat és el *cervellcentrisme*. El cervell pres com a mite i ideologia on tot se genera i tot s'explica. Sembla que tot està causat allí. Un reduccionisme a més de brutal, de total Ignorància (amb majúscula). És com si existís el pensament màgic de què en indagar en tots els entrellats d'un Smartphone o d'un televisor, tots el seus engranatges, quan més els analitzem, més sabrem qui parla, i sobre tot de què parla i pensa.

Quan en realitat, l'aparell televisiu i el mòbil amb les seves aplicacions sofisticades no són més que "sintonitzadors", que únicament permeten connectar amb diferents longituds d'ones, però aquestes no estan en l'aparell ni tampoc aquest els genera. És a dir, són instruments que permeten ampliar la nostra consciència, però no generen ni la consciència ni el jo. Òbviament que ens cal aquest mitjà, però el mitjà no n'és la causa. A més, el televisor no funciona sinó té energia. El cervell no funciona sinó té *bioquimicamotivant* i amb una bona bastida cultural. Per bé que estem parlant d'un nivell imprescindible, bàsic i necessari, de nou, aquest nivell no ho és tot, només forma part del Tot. Les teories o els conceptes, productes del nostre cervell pensant, no poden abraçar el que allò que no és aquest darrer. Només tenen una mirada reductora. No poden donar més. Un cervell no és el cervell de la Humanitat. La mirada miòpica d'un cervell no permet albirar l'alçada i la fondària del nostre ésser.

Aqueixa interioritat que ens engloba i ens embolcalla, hi som i en som. Hom viu en i pel silenci d'allò exterior i interior. Però un silenci que no és simplement callar, sinó auscultar que emergeix d'aqueixa interioritat. Com el televisor que ha de funcionar si volem saber quelcom o el mòbil que ha de tenir un tu si volem parlar, són només canals, medis. No finalitats. Així també el silenci és tan sols un mitjà, el canal per a connectar amb la nostra interioritat.

I aquesta interioritat no és un concepte ni un mapa, és el territori. En el món occidental sembla que si no hi ha conceptes, no hi ha pensament, tampoc hi ha vida. Però en el món oriental primer és viure amb saviesa i després ja vindrà el pensament tècnic. Ambdues visions cal aprendre-les per a conjugar-les. Són els dos pulmons. No en va, el nostre gran pensador francès Blaise Pascal va distingir entre "*esprit de finesse*" i "*esprit géométrique*". En contra del seu amic René Descartes, però per ser mal interpretat aquet darrer, hem arribat on estem: un pensament escindit o una forma de pensar esquizofrènica. Un pensar divorciat de la realitat o en paral·lel a ella, formant una altra vida que existeix només en la imaginació. I així aquesta actitud intel·lectual ens ha portat a aquesta crisi d'axiologia on el pensament té como a suport l'egoisme, la

individualitat, interessos concrets. Una axiologia primària. És a dir, un món autista on els altres no hi tenen loc.

En darrer lloc, indicar que tots els éssers que intenten viure aquesta interioritat no estan exempts de limitacions, de defectes. No hi ha cap excepció ni el mateix jueu de Nazaret, Jesús. Però n'esmento un altre, i tanco la meva reflexió estiuenca, també pensador profund. Mahatma Gandhi:

FACTORS QUE DESTRUEIXEN A L'ÉSSER HUMÀ

La política sense principis
El plaer sense compromís
La riquesa sense treball
La saviesa sense caràcter
Els negocis sense moral
La Consciència sense Humanitat
La Pregària sense Caritat

LA VIDA M'HA ENSENYAT:

Que la gent és amable, si jo soc amable
Que les persones estan tristes, si jo estic trist
Que tots em volen, si jo els vull
Que tots són dolents, si jo els odio
Que hi ha rostres somrients, si jo els somric
Que hi ha cares amargues, si jo estic amargat
Que el món és feliç, si jo soc feliç
Que la gen està enutjada, si jo estic enutjat.
Que les persones són agraïdes, si jo soc agraït
Que l'actitud que prengui davant la vida, serà la mateixa que la vida prendrà en mi.
Que si somric, el mirall em tornarà el somriure
Que per ser estimat, no haig de fer més que estimar també jo.

I no hem d'oblidar que Jesús, el natzarè, que va revolucionar el món amb el seu moviment social de valors portat a terme pels seus seguidors, va recordar sempre: *No tingueu por*. Reacció primària molt humana a superar, però no anul·lar. Com també va expressar: *Qui vol salvar la seva ànima, la perdrà. O si el gra no mort...*

BON ESTIU